

Čís. 4266.

Ustanovení § 174 II a) tr. zák. o spoluzlodějství předpokládá vědomé, společným zlým úmyslem nesené spolupůsobení několika osob při uchopení se věci a jejím vymanění z dosahu skutečné moci dosavadního držitele.

Stačí jakýkoliv ze způsobů trestné pomoci, uvedených v § 5 tr. zák., je-li poskytnuta při odnímání věci, v době a na místě neb alespoň tak blízko místu krádeže, že se tím zajišťuje druhému spoluzloději neb ostatním spoluzlodějům činnost na samotném místě krádeže.

Nestačí jen přítomnost na místě činu bez jakékoliv zjištěné dohody, svědčící o společném zlém úmyslu a bez jakékoliv aktivní činnosti, ani pouhé opomenutí překaziti krádež, lež že by ten, kdo opomenul krádež překaziti, byl jako zaměstnanec držitele věci k tomu povinen a po dohodě s pachatelem tak neučinil.

Uzamčenou věcí po rozumu § 174 II c) tr. zák. je věc opatřená překážkou, jež zamezuje neb alespoň stěžuje přístup k ní nepovolaným osobám, najmě překážkou, již umístil majitel mezi věc a cizí osoby v úmyslu a za tím cílem, by byla před nimi chráněna.

Zamezen neb alespoň stížen musí býti sám přístup k věci, nikoliv jen odloučení věci od jiné věci větších rozměrů nebo větší stability.

Nejde o krádež podle § 174 II c) tr. zák., bylo-li odcizeno kolo připevněné k autu šroubem.

(Rozh. ze dne 18. září 1931, Zm II 313/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 29. dubna 1930, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem krádeže podle §§ 171, 174 II a), c) tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by o ní v rozsahu zrušení znovu jednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnosti, vytykající napadenému rozsudku zmatečnost podle § 281 čís. 5, 9 a), 10 tr. ř., jest přiznati důvodnost již po stránce právní. Napadený rozsudek zjišťuje, že obžalovaný Rajmund K. a stěžovatel odešli — ponechavše auto K-ovi patřící a jeho šoférem (stěžovatelem) řízené na silnici — do H. pro benzin, že v H. s vědomím stěžovatele K. odšrouboval z auta Julia B-y náhradní kolo v ceně 900 Kč, a že se pak vrátili k vlastnímu autu, k němuž K. odcizené kolo přikutálem, kdežto stěžovatel nesl konev s benzinem; později si stěžovatel odvezl odcizené kolo z domu K-ových, kamž bylo tehdy v autu dopraveno. Rozsudek shledává účast stěžovatele jako spolupachatele krádeže K-ovy v tom, že věděl, že K. náhradní kolo od auta B-ova odšrubuje, a s ním také šel, když kutálem ukradené kolo. Než tímto vědomím a touto

přítomnosti při páchání krádeže není závěr o spoluzlodějství stěžovatelově opodstatněn způsobem vyhovujícím správnému výkladu zákona. Ustanovením § 174 II písm. a) tr. zák. o spoluzlodějství používá trestní zákon na zločin krádeže povšechných zásad o spolupachatelství, a předpokládá se tudíž pro onen pojem vědomé, společným zlým úmyslem — odnítí cizí věc movitou z držení jiné osoby bez jejího svolení pro vlastní užitek — nesené spolupůsobení několika osob při samotném odnímání věci, t. j. při uchopení se věci a jejím vymanění z dosahu skutečně moci dosavadního držitele. Nezáleží ovšem na tom, zda společnost úmyslu nastala úmluvou nebo jen mlčky, před trestným jednáním či teprve při něm. Předpokladu spoluzlodějství není na újmu ani, že činnost jednotlivých spoluzlodějů nebyla stejnorodá, ani, že nebyla pro způsobení trestného výsledku rovnocenná. Nerozeznává se ani, zda podpora, kterou poskytl jeden ze spoluzlodějů druhému neb ostatním, byla rázu věcného či rázu intelektuálního; stačí jakýkoliv ze způsobů trestné pomoci, uvedených v § 5 tr. zák., je-li poskytnuta při odnímání věci (viz nahoře), tudíž v době a na místě neb alespoň tak blízko místu krádeže, že se tím zajišťuje druhému spoluzloději neb ostatním spoluzlodějům činnost na samém místě krádeže. Nestačí však jen přítomnost na místě činu bez jakékoliv zjištěné dohody, svědčící o společném zlém úmyslu a bez jakékoliv aktivní činnosti, ani pouhé opomenutí překaziti krádež, leč že by ten, kdo opomenul krádež překaziti, byl jako zaměstnanec držitele věci k tomu povinen a po dohodě s pachatelem tak neučinil. Tím, co rozsudek zjišťuje, byl by tudíž předpoklad stěžovatelova spoluzlodějství, jeho součinnosti při krádeži nebo súčastnění se jeho na krádeži opodstatněn jen, kdyby bylo dále zjištěno, že se stěžovatel zdržoval na místě, kde kolo z auta odšroubováno, a že doprovodil Rajmunda K-a, kutálejíciho ukradené kolo k vlastnímu autu v úmyslu (K-ovi povědomém), by ho kryl proti přistižení, a tím pomáhal vědomě a úmyslně K-ovi, jenž si byl této pomoci vědom, ke spáchání a k dokonání krádeže potud, že ho zabezpečoval proti náhlému přistižení, a utvrzoval tím ve zlodějském úmyslu. To však rozsudkem není zjištěno. Shledal-li nalézací soud přes nedostatek tohoto zjištění, již ve přítomnosti stěžovatele při provádění krádeže, o níž věděl, jeho spoluzlodějství, spočívá závěr ten a v důsledku toho i výrok o vině stěžovatele v dotčené části na nesprávném použití zákona v ustanovení § 174 II a) tr. zák.

Ona část výroku o vině spočívá však na nesprávném použití zákona i v jiném, stížností nevytýkaném směru, totiž potud, že používá na krádež, o níž jde, ustanovení § 174 II c) tr. zák. z důvodu, že kolo bylo k autu přišroubováno, a tím byla dána překážka snadného odstranění. Jestliť (jak vyslovil zrušovací soud v rozhodnutí čís. 3342 sb. n. s. s naléžitým odůvodněním), uzamčenou věcí po rozumu § 174 II c) tr. zák. věc opatřená překážkou, jež zamezuje neb alespoň stěžuje přístup k ní nepovolaným osobám, najmě překážkou, již umístil majitel mezi věc a cizí osoby v úmyslu a za tím cílem, by byla před nimi chráněna. Zamezen aneb alespoň stížen musí býti sám přístup k věci, nikoliv jen odloučení věci od jiné věci větších rozměrů nebo větší stability. O ta-

kovou překážku však v souzené trestní věci nešlo. Neboť připevnění kola k autu šroubem nestěžuje přístup ke kolu, nýbrž má jen zameziti, by se kolo neodloučilo od vozu a nespadlo při otřesech způsobených jízdou, a rozsudek nezjišťuje nic, co by nasvědčovalo tomu, že v souzeném případě způsobem připevnění kola měl býti a také skutečně byl přístup k němu zamezen nebo stížen ve smyslu právě vyloženém.

Čís. 4267.

§ 199 a) tr. zák. čelí již pouhému nebezpečí, jež nastává právnímu řádu tím, že se (třebaže bez úspěchu) vyvolává v jiné osobě zločinné rozhodnutí vydati křivé soudní svědectví; toto vzdálenější nebezpečí je tu, i když ono rozhodnutí nedoznalo ještě podrobného vyhocení určitým jednotlivých údajů o dotčených skutečnostech a o pramenech vědomosti o nich.

Svědectví je vyjevením (sdělením) smyslových postřehů i tehdy, má-li svědek o dosvědčených skutečnostech vědomost jen z doslechu (z druhé ruky).

(Rozh. ze dne 18. září 1931, Zm II 403/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 29. září 1930, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem podvodu podle §§ 197, 199 a) tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Stížnost namítá, že stanovisko rozsudku, že nerozhoduje, zda jest objektivní pravdou či není to, co L. měl podle žádosti stěžovatelů dosvědčiti, jest v této povšechnosti nesprávné, a že by šlo o zločin § 199 a) tr. zák. teprve, kdyby byli stěžovatelé L-a žádali, by potvrdil, že dosvědčené skutečnosti zná z vlastního »názoru«. Než stížnost přehlíží, že svědectví je vyjevením (sdělením) smyslových postřehů i tehdy, má-li svědek o dosvědčených skutečnostech vědomost jen z doslechu (z druhé ruky), v kterémžto případě jsou přímé postřehy skutečnosti (děje) nahrazeny postřehy projevů toho, od něhož se svědek o skutečnosti dověděl. Ježto nebylo L-ovi o věci, o níž měl svědčiti, nic známo, ani z vlastních přímých postřehů, ani z doslechu —, což bylo podle rozsudečného zjištění stěžovatelům povědomo, — bylo by jeho kladné svědectví křivým bez rozdílu, zda jako pramen své vědomosti o dosvědčených skutečnostech udá vlastní postřehy či sdělení jiných osob. Ostatně jest si uvědomiti, že ucházení se o křivé svědectví ztroskotalo v samých počátcích. Že nedošlo k přesnějšímu naznačení obsahu vymanáhaného svědectví, je lhostejno, protože § 199 a) tr. zák. čelí již pouhému nebezpečí, jež nastává právnímu řádu tím, že se (třebaže bez úspěchu) vyvolává v jiné osobě zločinné rozhodnutí vydati křivé soudní